

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XLVIII (42)

Štev. (No.) 17

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

4 de mayo — 4. maja 1989

DR. JANEZ ZOREC

Slovenija brez meja

PREDAVANJE V LJUBLJANI OB 70-LETNICI UNIVERZE

Predstavljam glas pomembnega števila tistih Slovencev, ki živijo širom po svetu in so po duhu še vedno Slovenci, toda kot taki do sedaj v Sloveniji, razen v slovenski Cerkvi, niso bili priznani.

Moj prispevek bi želel biti odmev nepritajenega krika in hrepenenja po slovenstvu, ki danes doni v svetu v srcih in v dušah tistih, ki so zaradi zvestobe slovenski kulturi in slovenski tradiciji, izraženi v krščanski veri, morali v svet.

Ko se danes slovenska univerza želi soočiti s prihodnjimi desetletji, bi s svojega stališča rad poudaril le eno izrazito nalogo in odgovornost, ki jo ima prav slovenska univerza do pomembnega dela slovenskega naroda in s tem tudi do celote slovenskega naroda: biti mora porok, ognjišče, dom, vir in studenec skupnega enotnega slovenskega kulturnega prostora.

V različnih državah in na različnih kontinentih, kjer Slovenci danes živijo, srečujejo v različnih in različnih težavah, da ohranijo svojo slovensko identiteto. Ne mislim govoriti o usodnih problemih, ki se Slovincem postavljajo doma, v Sloveniji sami. Rad bi pa opozoril na dejstvo, da se danes meje slovenske problematike raztezajo preko Slovenije čez cel svet. Lahko bi zato govorili tudi o „Sloveniji v svetu“. Na kratko bi se rad ozrl na težave Slovencev, ki živijo zunaj Slovenije in na njihov odnos do domovine; za nekatere je to odnos do rodne domovine, za večino pa odnos do domovine njihovih staršev in prednikov, ki so jim posredovali kulturno dediščino in iz katere tudi oni še živijo. Poudarjam, da to vprašanje zadeva pomemben del slovenskega naroda. Ta pomembnost ne temelji samo na številu Slovencev, ki živijo v svetu, ampak tudi na zaviljivi stopnji, na kateri se je slovenska zavest med njim ohranila. Končno pa je to dejstvo, da so Slovenci v svetu, dejstvo, ki ga ni moč enostavno spregledati, saj je posledica posebnih trenutkov slovenske zgodovine in je zato njihova zgodovina tudi del celotne slovenske zgodovine.

Slovensko zavest po svetu duši danes neprestan in neizogiben pritisk asimilacije. Pred pragom Slovenije same, v zamejstvu, smo iz dneva v dan priče, kako sistematično uničujejo slovensko zavest in teptajo osnovne narodne pravice. Žal pa se našim očem, ki bi iz daljnega sveta rade gledale za zaupanjem na Slovenijo kot na vrhovnega branivca in kot na trdnjavo slovenske kulture, ne uide ugotovitev, da je na območju Slovenije same volja za obrambo slovenske zavesti nekoliko otopel.

Dr. Janez Zorec z astrofizikalnega inštituta v Parizu je sprejel vabilo za sodelovanje pri okrogli mizi: „Univerza za devetdeseta leta in naprej ter prenos znanja“, ki je bilo v okviru praznovanja 70. obletnice ljubljanske univerze in 394. letnice pričetka visokošolskih študijev na Slovenskem. Povabila sta ga rektor dr. Janez Peklenik in dekan fakultete za sociologijo, politične vede in časnikarstvo, dr. Ernest Petrič. Okrogla miza je bila v dvorani SMELT-a 19. aprila. Naslednji dan pa je dr. J. Zorec predaval na fakulteti za fiziko o delu „Diferencialna rotacija zvezd“.

Predavatelj je izbral priložnost, da je predaval še v Trstu pri Slovincih v ponedeljek, 17. aprila.

Slovenski znanstvenik mednarodne avtoritete, ki se je rodil v Argentini in je aktivno sodeloval pri kulturnem življenju tukajšnje slovenske skupnosti, nam je poslal svoje predavanje v objavo. Njegov lep in globok govor z veseljem in ponosom objavljamo.

la. Do sedaj s strani uradnih ustanov namreč nismo opazili resnih poizkusov, da bi podrla umetni berlinski zid težko prebojne kulturne izolacije; zid idejne nesrpnosti, zgrajen zgolj za obrambo ideologije, ki nasilno vzdržuje svoj monopol. Po eni strani se kaže danes posledica tega kulturnega oklepa, na žalost v več ali manj razširjenem mnenju Slovencev v Sloveniji, da se slovenski kulturni prostor konča z državno mejo, z drugimi besedami: kar je preko plota, je odpisano. Po drugi strani pa nam Slovincem, ki živimo širom po svetu, ta praktična odpisanost pomeni načrtni in boleči prezir. Za nas je ta prezir, ki zaradi predpisane odpisanosti preži kot morilni meč nad slovensko zavestjo pri zamejcih, zdornih in izseljencih, pravi narodni samomor, da ne rabim druge besede.

Slovinci bi se morali resno zamisliti nad dejstvom, da skoraj četrtina rojakov živi v inozemstvu; morali bi se zgroziti nad dejstvom, da je ta del Slovencev zaradi koristi enega samega ideološkega prepričanja uradno izključen iz narodnega kulturnega življenja.

Kljub bolečemu kulturnemu preziru in kljub številnim napadom političnega značaja s strani domačega režima ter kljub neprestanemu pritisku asimilacije, smo preživelii to dobo v trdni slovenski zavednosti, ki je vredna pozornosti in priznanja. Nujno pa je pri tem treba opozoriti še na to, da nista bili ne politika in ne njena propaganda, ampak samo vera in slovenska kultura tisti, ki sta nas narodno krepili na tujem, nas duhovno dvigali in nas med seboj povezovali. Ta dejstva moramo upoštevati, ko začnemo slovenska univerza načrtovati program medsebojnih vseslovenskih odnosov. Namen teh odnosov pa je, da se poskrbi za dotok slovenskih kulturnih prvin za nadaljnje napajanje narodnostnih korenin na tujem, z dotokom slovenskih kulturnih prvin pa tudi ohraniti nepretrgano vez s celotno slovensko zgodovino in z vsemi njenimi silnicami. Ravno v tem kulturnem dotoku vidim, da bi slovenska univerza danes lahko napravila zgodovinski korak, ker bi s tem doprinesla neprecenljiv prispevek za krepitev slovenske zavesti po svetu. Priznanje skupnega slovenskega kulturnega prostora pa je pogoj za medsebojno posredovanje in prelivanje slovenskih kulturnih vrednot, pa še materialnih sredstev, ki kulturno udejstvovanje omogočajo. Sloveniji pa bi s tem bila tudi dana možnost, da naveže koristne stike z zunanjim svetom, saj Slovenci pogosto zavzemajo vodilna mesta in se uveljavljajo v svetu na vseh možnih področjih kulture, znanosti, umetnosti, tehnike, ekonomije in tudi politike. Njihovo delo pa ima še to neprecenljivo prednost, ker ga izvršujejo svobodno brez kakršnihkoli ideoloških ovir.

Rad bi še enkrat jasno poudaril, da priznanje skupnega slovenskega kulturnega prostora zadeva izrecno samo pojem kulture in da torej mora biti izven vsakega političnega posega, nasilja, indoktrinacije in podreditve. Ideologija, ki bi si s silo zagotavljala monopol, je škodljiva in ni primerna za reševanje celotnega slovenskega problema. Priznanje slovenskega skupnega kulturnega prostora pa vključuje svobodo mišljenja, izražanja, veroizpovedi in vseh pravic, ki jih predvideva mednarodna deklaracija človekovih pravic.

Verjetno je med nami malo takih, ali nikogar, ki bi se lahko ponašali s tako lepim življenjskim delovnim jubilejem, kot ga praznuje naša najvišja kulturna ustanova. Rodila, zrasla in razvila se je iz skupne želje

in zahteve slovenskega naroda, pogojena po njegovi dolgi in težki poti skozi več kot tisočletno zgodovino. Najlepše bomo praznovali njeno obletnico, če bomo tudi mi črпали iz tradicije, na kateri je zrasla. Ta zvestoba preteklosti bo pa tudi zagotovilo, da bomo znali prisluhniti zahtevam sedanjosti in bodočnosti, bo zagotovilo, da bomo tudi v sedanjem trenutku našli pravo pot, kjer bodo vse duhovne sile našega naroda: doma, v zamejstvu in v svetu, našle v svobodi in enakopravnosti svoj prostor pod belomodro-rdečim nebom. Tako bomo zvesti koreninam preteklosti in poslušni zahtevam sedanjosti, ponosno in z zaupanjem tudi na tem polju stopali v novo pomlad.

Problem Kosova

Meseca februarja se je Kučan setal z vodilnimi slovenskimi politiki, ki so obsodili srbski poseg na Kosovu ter podprli albanske zahteve. Slovenska socialdemokratska stranka pa je pozvala ljubljanske oblasti, da naj le-te odpokličejo vse slovenske vojake in policajce, ki so morali sodelovati pri tej srbski „napadalni politiki“ na Kosovu. Podprla jih je tudi Zveza slovenskih pisateljev. Poleg tega so v Ljubljani ustanovili komite za varstvo človekovih pravic na Kosovu. Problem Kosova je dobil že mednarodni značaj, kakor se razbere iz zapadnoevropskih časopisov in predvsem iz tiska muslimanskih dežel. Hrvaški „Vjesnik“ piše, da se bo kosovsko vprašanje moralo prej ali slej razpravljati na zasedanju neuvrščenih držav tretjega sveta, verjetno že letos, ko bo v septembru v Beogradu. Beograjski časopis „Duga“ pa obtožuje Slovence, da javno podpirajo kontrarevolucijo, katero organizirajo albanski nacionalisti in separatisti. Srbski partijski tisk močno napada Slovence in Hrvate, ker so se povezali z Albanci na Kosovu. Na ta način naj bi namreč ogrožali povezavo jugoslovenskih držav.

Pod naslovom „Zaskrbljenost zaradi položaja na Kosovu“ je konec meseca marca Viktor Meier v Frankfurter Allgemeine Zeitung podrobno opisoval razmere v tem predelu Jugoslavije. Pravi pa, da je vedno težje dobiti pravo sliko o Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu, ker Milošević popolnoma nadzoruje uradno poročevalno agencijo „Tanjug“. Le-ta v zadnjem času objavlja praktično samo še srbsko mnenje o notranjepolitičnih jugoslovenskih dogodkih. Zastopniki zapadnih republik Slovenije in Hrvaške so mnenja, da bo jugoslovanski vladi vedno težje opravičiti spremembe zakonodaje v južnem predelu države. Znano je, da prebivalci tistih krajev ne soglašajo z novimi odredbami, zato jih srbska vlada izsiljuje pod pritiskom — kar pa je že prav za prav razpad pravnih razmer. Za primer navajajo poročilo časopisa „Danas“, ki pravi, da je politična policija pozvala člane krajevnega parlamenta v Prištini v svoj urad in jim zagrozila, da morajo pričakovati zapor in obtožbo, da so kontrarevolucionarji — če ne bodo na volitvah v marcu glasovali v smislu srbskih želja. Na teh volitvah so odločali o spremembah v srbski in regionalni ustavi, seveda ob navzočnosti petnajsttisoč „policistov“ in v izjemnem stanju. Tudi Viktor Meier poroča, da ima Jugoslavija zaradi zatiranja kosovskih Albancev težave na mednarodnem področju, predvsem v islamskih deželah, kot na primer v Saudovi A-

Rekvjem za Stalinove žrtve

Zastor, ki je desetletja zagrinjal grozodejstva, ki so se dogajala za časa Stalinovega vladanja, se je začel odpirati že pred časom in se odpira vedno hitreje v sami Sovjetski zvezi.

Komaj tri leta po Stalinovi smrti je sam Hruščev delno priznal nekatere zločine. Ker je bil sam dolgo let v vodstvu komunistične partije, je bil tudi on sokriv nasilja in zločinov, ko je bilo pognanih v smrt na milijone državljanov, posebno v čistkah po letu 1930 in potem med vojno in tudi še po vojni. Dokazano nasilje, ki je vladalo tiste čase, ni imelo primerjave v vsej človeški zgodovini.

Danes, toliko let po Stalinovi smrti, so še mnogi v Sovjetski zvezi, ki so odgovorni za milijonske žrtve in zločine in bi radi zvrnili krivdo na Stalina samega. Dokaz za to je, da je v sami Rusiji porušeni na tisoče kipov in spomenikov, ki so nek-

daj slavili diktatorjevo božanstvo. A čas je prinesel svoje, nekateri si hočejo umiti roke, nekateri mečejo krivdo na preteklost, nekateri pa ne vidijo drugega izhoda kot spremembo, med njimi sam Gorbačov.

Obsodba teh grozodejstev je živa in splošna med ruskim narodom. Vidna obsodba zločinov je tudi med razumniki. Skladatelj Vjačeslav Artimov je zložil Rekvjem v spomin in čast Stalinovim žrtvam. To je bilo delo treh let, kakor poroča poročevalna družba Tass. Prva uprizoritev bo v Moskvi v dvorani Čajkovskega. Pozneje, tako poroča agencija, bo uprizorjene še v Washingtonu v izvedbi Simfoničnega državnega orkestra.

Pa to ni edina izjava, združena z „mojo krivdo“. Spominski odbori in razna neuradna gibanja nameravajo postaviti spomenik Stalinovim žrtvam v Moskvi, na množičnih grobovih, v Ukrajini, Bukovini, Belii Rusiji in drugod.

Skladatelj Vjačeslav Artimov je izrazil, da je hotel prikazati „glasbo, zvišeno kakor duh našega naroda in naše tragedije. Glasbo, ki izjavlja svojo vero v bodočnost in vztrajanje ruskega naroda.“

In v Sloveniji, v naši domovini, se odpira vedno hitreje zastor, ki je enako desetletja zagrinjal grozodejstva, zločine in prevare. Tudi v naši domovini so se ti dosedaj uradno skrivali, a se ne dajo več tajiti. Čas je prinesel svoje in danes sleherni Slovenec lahko spozna resnico, če ima le dobro voljo. So tudi v Sloveniji še mnogi, ki mečejo krivdo na Stalinove čase, si hočejo oprati roke in prevaliti krivdo na preteklost. So še danes mnogi, ki dobivajo odlične pokojnine, razni generali, narodni heroji in borci, na račun ubogih vdov in sirot.

Pa tudi v Sloveniji in zunaj nje žive priče, ki lahko sporočajo svetu in mladini, kar so sami doživljali: nasilje, mučenje, umore in nečloveško ravnanje. Obsodba zločinov in grozodejstev je tudi v Sloveniji živa in očitna, nič manj kot v Sovjetski zvezi. Razumniki in neuradni spominski odbori še tudi predlagajo postavitev spomenikov pobitim na krajih, kjer so množični grobovi. Predlagajo zasaditev spominske lipice na ljubljanskem Žalah v spomin vseh za katere se ne ve, kje imajo grobove. Prav tako gotovo ne bo preteklo mnogo časa, ko bodo tudi v Ljubljani predvajali Artimov Rekvjem v spomin nedolžnim žrtvam med vojno in po vojni in v opomin ysem živim, z vero, da bo prišel čas, ko bo v Sloveniji in v svetu pokopana za vedno komunistična in marksistična ideologija, ki je edina kriva vseh Stalinovih zločinov, kakor pravi sam skladatelj Artimov.

Ivan Žnidar

D-ova

Mogoče ne veste, da...

— da je mogoče na podlagi raziskav o uživanju opojnih pijač na Slovenskem sklepati, da je vsak šesti Slovenec alkoholik...

— da je ideolog Boris Majer moral na zahtevo mladih preimenovati Marksistični inštitut na Akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani v Filozofski inštitut...

— da je na Prešernov dan ljubljanska Televizija imela oddajo o Antonu Dermotu, kjer se je časnikar Aleksander Čolnik pogovarjal z znanim slovenskim pevcem, ki živi na Dunaju, po nemško...

— da je bil simpozij, ki ga je rimsko društvo JACQUES MARI-TAIN načrtovalo v Trstu o vzhodnih ekonomijah, preložen za nedoločen čas...

— da je znani emigrantski kulturni delavec dr. Tine Debeljak v buenosaireskem slovenskem časopisu SVOBODNA SLOVENIJA ocenil več kot 400 knjig...

— da je raziskava o vernosti v Jugoslaviji pokazala, da se je v Splitu med letoma 1967 in 1987 religioznost med mladimi povečala od 32 na 55 odstotkov...

MLADIKA, Trst, št. 2/3

Kulturne nagrade

Župnijska hranilnica in posojilnica v Torontu že 22 let deli kulturne nagrade zaslužnim Slovincem, Te so do sedaj prejeli:

1967	Franc Gorše	New York
1968	Franc Dolinar	Rim
1969	Društvo sv. Mohorja Celovec	
1970	Ruda Jurčec	Buenos Aires
1971	Tine Debeljak	Buenos Aires
1972	Jakob Kolarič	Toronto
1973	Alojz Geržinič	Buenos Aires
1974	Vinko Beličič	Trst
1975	Vinko Lipovec	Cleveland
1976	Jakob Kolarič	Celovec
1977	Tine Debeljak	Buenos Aires
1978	Miloš Stare	Buenos Aires
1979	Ignac Čretnik	Pariz
1980	Filip Žakelj	Buenos Aires
1981	Mirko Javornik	Washington
1982	Vilko Čekuta	Toronto
1983	Franc Sodja	Toronto
1984	Frank Bukvič	Fairfield
1985	Janez Kopač	Toronto
1986	Tone Zrnc	Toronto
1987	Rudi Knez	Cleveland
1988	Otmar Mauser	Toronto

Za opozicijo!

Ob ustanovitvi Slovenske demokratične zveze

Končno smo dočakali tudi ta trenutek. Če bi voj(š)čaška pamet vedela, kako bo s svojo necivilizirano aroganco mobilizirala slovensko kritično in svobodoljubno javnost, potem se ne bi povezovala s konzervativnimi krogi v Sloveniji (SDV, Ertl) ter s koordiniranimi akcijami skupaj z njimi poskušala obračunati s prebujenimi 45 let zatiranimi hotelji prebivalcev te dežele.

Moral se je organizirati Odbor za varstvo človekovih pravic. Sedaj končno „odkrivamo Ameriko“ ter ustanovljamo stranke. Torej **KONKURENCO, NADZOR**, skratka **OPOZICIJO**.

Brez konkurence ni zdrave politike in ekonomije. Komunistični monizem se ni samo izčrpal, ampak je v temeljih zgrešen, ker je monizem, ker ni imel politične konkurence; z drugimi besedami, ni imel nadzora (saj je sam sebe „nadziral“) ter vgrajene tekmovalnosti.

Ustanovitev večih strank se zdaleč ni maksimum. S tem smo šele na začetku poti. Zeleti si je, da bi bile te stranke čimmanj monolitne, in da bi bilo znotraj vsake čimveč

notranje opozicije, diferenciacije, poliloga, kar bi šele omogočalo kristaliziranje zdrave politike vsake od teh strank.

Same stranke bodo spet morale vzpostaviti temelje demokracije: parlament, splošne, neposredne in tajne volitve programov.

Sedanja skupščina naj postane parlament, organi skupščine oziroma poslanci pa naj bodo voljeni na neposrednih volitvah.

Sploh me ne zanima, ali se neka politična grupacija imenuje društvo, gibanje, zveza, odbor ali stranka, važno je, da angažirano sodeluje na tržišču idej oziroma v konkurenčnem nadzoru drugih političnih združenj oziroma v angažiranem reševanju življenjskih problemov na osnovi pozitivnih pridobitev civilizacije.

Nobena stranka ne sme imeti notranje kadrovske sestave monolitne, temveč mora znotraj vsake obstajati opozicija. To je glavni pogoj, poleg zunanje opozicije seveda, da bo politika stranke zdrava.

Vedno je uradna politika skušala nova gibanja diskvalificirati oziro-

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Šestih je ustavni predsednik otvoril redno zasedanje državnega kongresa. Res izreden rekord, ki ga polpretekla zgodovina nima. Če upoštevamo, da so po prvem letu vladanja radikalov resni politični opazovalci dvomili, da pridemo do prvih nadomestnih poslanskih volitev, lahko razumemo, da to niso vsakdanjosti. Lahko pa postanejo, in od vseh državljanov je to odvisno, od predsednika države, vojaških poveljnikov, podjetnikov, cerkvenih dostojanstvenikov, pa do zadnjega zakon-

ma onemogočati z obstoječo zakonodajo, ki je bila vsakič napisana že zdavnaj prej. Pristajanje na diskvalifikacije, češ da sedanja ustava ne omogoča ustanavljanja večstrankarske demokracije, je nevdržno, saj so si na drugi strani oblastniki vedno priložnostno spreminjali zakonodajo, če jih je le-ta ovirala.

Za spreminjanje zakonodaje in ustave imamo vedno trenutno politično razpoloženje znotraj celotnega naroda, ne pa samovolje in „dobre volje“ političnih oligarhij. Zato se za socialdemokrate, ki vztrajajo zunanaj SZDL, prav nič ne bojim, ker ljudje preprosto hočejo ustanoviti nove stranke in pri tem jih ustava ne sme ovirati, ampak se mora kvečjemu s temi hotenji spreminjati.

Vseh tem monopolov ter politične samovolje zadnjih 45 let ima človek res že čez glavo, saj nas je med drugim pripeljala v popolno brezperspektivno pozicijo.

Za stranke se ni bati, da bi se razvijale v negativne smeri, saj za to poskrbi opozicija med njimi. Grozota pa je, če se formira neki ideološki monolit, ki onemogoča opozicije, kot na primer fašizem in nacizem, stalinizem in komunistični monizmi, zadnje leto pa, če malo aktualiziram, v naši neposredni bližini Miloševićeve monolitne grupacije, ki so najprej obračunale z opozicijo, šele nato so šle na druge pohode.

Gre torej za konkurenco, nadzor, skratka za opozicijo, ki je motor za reševanje iz kriz, še posebej pa iz naše! Ekonomski svobodni trg še zdaleč ni dovolj, kakor nekateri mislijo. Brez sproščene političnega tržišča lahko ekonomski svobodni trg le živetari, ker zaradi političnih monističnih monopolov ne more biti neodvisen.

Zato želim prvi politični opozicijski stranki na Slovenskem, **SLOVENSKI DEMOKRATIČNI ZVEZI** veliko uspeha pri reformiranju SZDL ter ostalih „pridobitev revolucije“!

IVO ŽAJDELA
Ljubljana, 11. januarja 1989.

nega volivca, ki oddaja svoj glas v zapušeni vasi pod Andi.

STRAH IMA VELIKE OČI

Zato se dobe posamezniki, tudi v naši skupnosti, ki dvomijo, da bo do volitev prišlo. Kakšne vzroke navajajo? Različne. V prvi vrsti gospodarski kaos, s katerim se vlada zadnje čase bojuje.

Položaj je res težak, zlasti še, ko se v par dneh ne da narediti, česar nismo storili v petih letih in pol. Vendar je vladi priskočila na pomoč podjetniška „skupina osmih“, ki so se znašli sredi neurja in so tudi podvomili, da bi država v takem položaju mogla priti mirno do volitev. Blazni obrestni procenti, prebavljeni le za špekulante, in zdvijani dolar, ki so še pred kratkim Sourouillu pokazali hrbet in niso hoteli ničesar slišati o kakem sporazumu z vlado.

A strah je bil velik, tako da so ponudili „premirje“, a seveda pod določenimi pogoji. Cena je bila nov gospodarski program, ki ga mora vlada uvesti v zameno za pomoč podjetnikov. Hoteli so celo ministrsko mesto za svojega kandidata, a to je bilo celo za Alfonsina preveč. Končno so prišli do skupne točke. Na ministrskem mestu je ostal Pugliese, a pod nadzorstvom dveh „težkih kanonov“ liberalne ekonomije: Krieger Vasena, minister generala Ongania, in Robert Aleman, funkcionar raznih vojaških vlad in minister za časa malvinške vojne.

Le strah pred socialnim izbruhom (venezuelski primer je še vsem nenehno pred očmi), je mogoč doseči, da je prišlo do sporazuma med tako nasprotnimi težnjami. In celo med tako nasprotnimi močmi. Ne smemo pozabiti, da je bil Pugliese gospodarski minister Illia, ko je tega strmoglavil Ongania. Krieger Vasena je, po „interregnu“ Salmeia, nasledil sedanjemu ministru.

Seveda plan liberalne dvojice ni bil do petankosti uveden. Peronistični pritisk je bil močnejši in morda je v tem iskati razlog, da sta se omenjena veljaka liberalne ekonomije končno umaknila nekoliko v ozadje.

RESILNA BILKA

Zadnji dnevi aprila in začetek maja so bili tragični. Vlada ni vedela kaj, in le tako si moremo razložiti, da še doslej ni pravega gospodarskega načrta za to dobo kratkih mesecev do decembra. Le osamelni ukrepi, bolj krpe na cunje kot pa nova obleka, so zagledali luč življenja.

Ali je res mogoče, da bi se on srečaval med vojno le z eno vrsto komunistov in spoznal drugo šele kasneje?

Bučar tudi obširno razlaga, da je bila protikomunistična borba obsojena na propad od vsega začetka, kar pa ni tako gotovo.

Kot se večkrat zgodi v zgodovini, so tudi komunisti dosegli oblast z veliko težavo. Sam Kardelj je to priznal takoj po vojni, da so zmagali le za las. Komunistični strah, da izgube oblast in se jim večina prebivalcev Slovenije in Jugoslavije upre, je bil verjetno tudi eden od razlogov, da so po vojni pobili svoje razorožene nasprotnike. Na drugem mestu pa pravi Bučar, da če bi vojna trajala nekaj mesecev več, bi domobranci popolnoma uničili partizane v Sloveniji, kar je težko spraviti v sklad s prejšnjo trditvijo.

Tudi kar se mednarodnega priznanja tiče, to ni bilo tako nujno, kot piše Bučar. V Grčiji, na primer, je angleška vojska podprla grške čete, enakovredne našim domobrancem, ter z njimi organizirala demokratsko vlado. Angleški zgodovinarji se še vedno sprašujejo, zakaj so bili Angleži zvesti do grške monarhije, ne pa do jugoslovanske. To vprašanje je ravno sedaj najbolj aktualno, ker Angleži vidijo, kam je 45 let komunistične vlade pripeljalo Jugoslavijo. S tem v zvezi sodi Bučar, da je bilo slovensko vodstvo preveč provincialno in da ni našlo nekega minimalnega sočutja med zmernimi Hr-

nja. In seveda to ni nič novega: poskok 20% v tarifah, 25% v ceni bencina, nov davčni pritisk zlasti na stanovanja, avtomobile in polja. Vse to nekoliko omiljeno s predplačilom polovice trinajste plače, zvišanjem družinskih doklad (kakšna mizerija) in pa z zamrznjenjem cen, katerega (ne)učinkovitost že itak dobro poznamo.

Kakšen brezup radikalne vlade, da komaj dva tedna pred volitvami upelje te kaj antipatične ukrepe. In vendar: kaj naj sicer storijo? Teh ukrepov so se oklenili kot potapljačec rešilne bilke, kajti skušajo doseči vsaj, da bi do volitev dolar miroval in bi nekoliko padle obresti na bančne naloge.

Z gospodarskega vidika torej kaj malo novega, razen svobodnega dolarja in s tem pospeševanje izvoza. S političnega pa je očitno zaigranje zadnje karte, za katero niti ne vemo ali je adut ali prazno napenjanje. Radikali le z enim računajo: v raznih anketah glasovi za Menema padajo, ali pa vsaj ne rastejo. Angeloz tudi bolj malo. A če je položaj tak, kljub gospodarski in socialni krizi, budi upanje, da bo končno velik del neodvisnih in še neodločenih volivcev obrnil hrbet peronistom in se nagnil vsaj k liberalcem, če ne k radikalom. Radikalna strategija poleg tega, da išče zmagajo, upa vsaj na dejstvo (in s tem računam), da bi Menem ostal daleč od lastne večine v volilni zbornici. To bi vodilo k pogajanju politične narava v volilnem kolegiju, v čemer so radikali (tako si vsaj mislijo) po svoje mojstri.

NE BOJ, MESARSKO KLANJE

Tak je pogled na zadnje dni volilne kampanje. Če doslej volilni programi niso prišli preveč v poštev, sedaj sploh nimajo nobenega vpliva. Vsi napori se osredotočijo v dobesednem razmasarjenju nasprotnika. Vprašanje je tako, ali je prazen stol (omemba da Menem noče televizijske debate z Angelozom), ali so prazne trgovine, lekarne in tovarne. Kaj je obljubil Angeloz pa „ni mogoč“ izpolniti v Córdoba in kakšen je socialni in gospodarski položaj v La Rioji. In seveda smešneje gesel nasprotnika.

Ob vsem tem je zanimivo, da polarizacija, ki si jo žele obe veliki stranki, in jo s tako propagando iščeta, nima izraza v praksi. Liberalci, ki naj bi bili glavna žrtev te strategije, ne le da niso padli v količini predvidenih glasov, marveč celo rastejo. Zanimiv je primer prestolnice, kjer se, kar se tiče volitev za poslance, dejansko izenačena minister Caputo in pa mlada liberalka Adelina. To bo imelo še posebno važnost pri voljenju senatorja, kjer so peronisti tudi že ostali zažaj, in borba teče med dosedanjim senatorjem radikalom De la Rúa (obnem kandidatom federalistov) in Alsogarayevu hčerko Marijo Julijo. Poraz bi bil za radikale kar prehud udarec.

Tako se, med grmenjem krize in treskanjem kampanje bliža odločilna ura. Marsikdo se je bolj boji, kot pa veseli. Oddahnili se bomo pa vsi, ko „možnih oblokov vojsko bo obojno“ pregnala zarja 15. maja.

OB ROBU

Ljubljanski pomladanski veter v Beogradu (...) Že nekaj let si lahko predstavljamo, da bo intelektualni državni predsednik poskrbel za sveže sape znotraj sistema. Prav tako pa bi Janez Drnovšek lahko vzbudil nekatero skrb pri bolj dogmatičnih Srbih. V ušesih namreč še vedno odmeva njegovo brezkompromisno distanciranje od posebnih ukrepov nasilja in prelivanja krvi, ki so jih posebni ukrepi povzročili. Standard, Dunaj, 4. aprila

Slovenec gre v Beograd, da ustavi Miloševića... Ni izključno, da bodo Srbi skušali ovirati prihod „liberalca“ in evropeista „na jugoslovanski državni vrh, saj je politična in ekonomska linija Janeza Drnovškeka diametralno nasprotna „centralistični“ in „avtoritarni“ smeri Slobodana Miloševića. Srbski voditelj je namreč lahko zatrl avtonomne pristojnosti Kosova tudi zato, ker je veliko računal na podporo sedanjega voditelja države Raifa Dizdareviča.

Peter Klopčič

Corriere della Sera, 4. aprila

Jože Guštin - 70 letnik

17. aprila je naš slovenski duhovnik g. Jože Guštin praznoval svojo 70-letnico življenja. Rodil se je kot eden izmed dvanajstih otrok Guštinove družine iz Mokrega polja pri Novem mestu. Kot zavedna in trdna slovenska družina so se uprli delovanju Osvobodilne fronte (OF) v domačem okraju. Prvorojenec Guštinove družine Janez in kaplan Kastelec sta bila med prvimi žrtvami terencev OF. „Narodno osvobodilna vojska“ ju je odvedla v Gorjanec in ju tam zverinsko pobila.

Jubilant je doštudiral gimnazijo v Novem mestu, nato pa odšel v ljubljanske bogoslovje. Ob ustanovitvi slovenskega domobranstva se je priključil večini slovenskih fantov-prostovoljcev. Kot bogoslovec sicer ni prijel za orožje, je pa v poveljstvu novomeške skupine sodeloval skupaj s dr. F. Blatnikom v domobranskem glasilu „Za blagor očetnjave“.

Ob koncu vojne se je z ostalimi umaknil na Koroško, kjer je bil 19. maja 1945 na Krki posvečen v duhovnika. Prvo kaplansko mesto je nastopil v Šmihelu pri Pliberku.

Leta 1949 je emigriral v Čile, od tam pa je po dobrih dveh letih prišel v Argentino. Najprej je služboval kot kaplan pri sv. Ignaciju, od koder ga je tedanji primas kardinal

Copello poklical k sebi za kaplana. Poznejši njegov naslednik, kardinal Caggiano, pa ga je imenoval celo za svojega osebnega kaplana, kar kaže na izredno zaupanje vanj. Vzporodno pa je bil naš jubilar že glavni kurat zvezne policije. Poleg številnega in odgovornega dela pa je g. Jože še vedno našel čas za duhovni apostolat pri organizacijskem delu „Marijine legije“; bil na razpolago pri nočni „Nujni duhovniški službi“ za podelitev zakramentov umirajočim. Od prvih let dalje je župnik slovenske skupine v Berazateguiju, kjer deluje še danes.

Pred nekaj leti se je službeno upokojil. Toda v tem času je bil imenovan za župnika pri Presv. Srcu Jezusovem v mestni četrti Versailles (Liniers) za prehodno dobo. Sedaj še naprej sodeluje pri apostolatu v argentinskih organizacijah ter rad pomaga v splošnem slovenskem dušnem pastirstvu, pri duhovnih vajah in duhovnih obnovah, pri nedeljskih mašah, s spovedovanjem itd.

Jožetu Guštinu smo iskreno hvaliležni za vse njegovo delovanje med nami! Gospod jubilar, Bog vam daj še mnogo delovnih in zdravih let življenja! Spremljamo vas z molitvijo, da bi Bog bogato blagoslovil vaše duhovniško delo!

Degradacija osebnosti

Pripis k „Usodnim odločitvam“ Franceta Bučarja, nov. 1988, Ljubljana

Naj se ustavim le ob eni misli te zanimive in ponekod tudi sporne knjige.

Na strani 104 pravi avtor sledeče: „Pogoj za manipuliranje je torej moralna degradacija osebnosti. Poti do tega je cela vrsta in partija ima na tem področju vsekakor bogate izkušnje. Hkrati je to tudi največje zlo, ki ga partija prinaša.“

Ta ostrá obsodba partije pokaže na dejstvo, ki ga v našem tisku večkrat spregledamo, kadar govorimo o težki ceni, ki jo plačuje narod vladajoči manjšini.

Slovenski izobraženec, ki živi v Severni Ameriki, in je pred vojno študiral na ljubljanski univerzi, se je srečal pred leti na obisku v domovini z bivšim kolegom z univerze, komunistom, in mu v razgovoru med drugim rekel: „Zdi se mi, kakor da bi bili edini, ki so po vojni še ostali normalni, mi v emigraciji in vi, ki ste na oblasti. Ostale Slovence pa je vaš sistem naravnost zveržil.“ V knjigi „Usodne odločitve“ vidimo, kje so vzroki te „zverženosti“.

Ruski pisatelj Solžepicin je mnenja, da je od vseh reform, ki so potrebne v Rusiji, najnujnejša odprava politikomisarjev v vaseh, občinah, podjetjih in ostalih institucijah, ker so ti neposredni vršilci omenjene

„manipulacije“ običajno najbolj hudobni in pokvarjeni ljudje.

To potrjujejo osebne skušnje pisca tega članka. Med italijansko ofenzivo leta 1942 sem bil kot prisljen partizan v Kočevskem Rogu. Ko so me kasneje ljudje spraševali, kakšen je bil ambient pri partizanih, sem rekel, da se je s komandanti še dalo nekako živeti, politikomisarji pa so se mi zdeli obsedni po hudici.

Iz osebnihkušenj in po pričevanju drugih, vključivši Bučarja, je jasno, da je eden od bistvenih objektov komunizma ravno manipulacija in moralna degradacija ali bolje uničenje osebnosti. To ni slučaj, ampak načrtovan namen komunističnega sistema. Tisti, ki so za ta sistem dali ideje, ga načrtujejo in izvajajo, so potemtakem hudobni ljudje. Ni čudno, da nekateri smatrajo komunizem za satanizem.

Kako je tedaj mogoče, da Bučar na strani 136 piše sledeče:

„...Pretežna večina članov partije pa so bili izjemno idealni ljudje, predani ciljem, v katerih plemenitost so neomajno verjeli in bili pripravljeno zanje vse žrtvovati. Tudi po svojih sposobnostih so bili to najbolj izbrani ljudje, pravi cvet slovenskega ljudskega potenciala.“

NOVICE IZ SLOVENIJE

GOLNIK — Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku je bil v težkem finančnem položaju. Direktor je celo pustil odprto možnost, da bo treba inštitut zapreti, ker so že uporabili vse možnosti, pa niso uspeli. Ker so njegovi pacienti iz ljubljanskega in gorenjskega okolja, in ker ga ne Ljubljana ne Gorenjska zdravstvena skupnost ne smatrata za svojega, prihajajo dohodki zelo nerodno. To pa povzroča, da morajo najemati drage kredite, ki so jih pripeljali na rob prepada.

LJUBLJANA — Malih vodnih elektrarn, ki so v zasebnih rokah, je že toliko, da so lani ustanovili svoje društvo. Društvo se še posebej bavi s študijem cen, ki jih lastniki elektrarn dobivajo od elektrogospodarstva. In je ugotovilo, da jim premalo plačajo njihovo energijo. Argumenti so različni: da prihranijo fosilna goriva, da boljše oskrbijo z elektriko v hribovskih ali odročnih krajih in da zmanjšajo izgube v omrežju. Zato predlagajo, da bi morali dobivati za svoje kilovate vsaj še enkrat toliko, kot do sedaj.

LJUBLJANA — Industrijske nože bo proizvajala jeseniška železarna, Metalka jih bo prodajala doma in po svetu, ameriška firma Helmut pa bo poskrbela opremo in znanje za izdelavo. Pogodba naj bi bila uspešna, saj na Vzvodu ne proizvajajo takih nožev, ki imajo le ostrino kaljeno, pa tudi v zahodnem svetu bi bilo že precej možnosti za prodajo. S proizvodnjo naj bi začeli leta 1990.

NEW YORK, ZDA — Akad. kipar Boštjan Putrih je na mednarodnem tekmovanju Art Horizons dobil diplom o „odličnosti na področju kiperskega umetniškega ustvarjanja“. Sicer pa je Putrih že prej dobil v ZDA priznanje za svoja dela.

LJUBLJANA — Slovarček izrazov iz jedrske tehnike je izdal Inštitut Jožef Stefan. To je že četrta izdaja; prva je iz leta 1975, ko so pripravljali poročila za jedrsko elektrarno Krško. Sedanja izdaja je popravljen ponatis tretje, ko so prvotnega povečali in mu dodelili izraze iz jedrske fizike in varnosti.

RADOVLJICA — Nenavadno pobratimstvo so doživeli Radovljičani, ko so zvedeli, da so se „samostojno in samoupravno“ pobratili z novo kosovsko občino Štrfca. Pobratimstvo pa naj bi imelo ta cilj: uredničenje jugoslovanskega programa za zaustavljanje izseljevanje Srbov in Črnogorcev s Kosova. Kot prvo pa naj bi pomagali dograditi kulturni dom. Vendar so Radovljičani odgovorili, da nimajo denarja za to in da so pripravljene edine sodelovati pri programih, ki lahko zagotovijo hiter razvoj iz zaostalosti in nerazvitosti, v katerih se nahajajo Štrfca.

LJUBLJANA — Pravice otrok bodo sedaj imele svojo komisijo, ki bo izboljševala položaj „nedoraslih državljanov“. Predstavljamo si, da bodo imeli malo dela, ker je itak malo otrok, pravice „nerojnih državljanov“ pa verjetno ne spada v komisijino delovanje.

ŠENTVID PRI STIČNI — Devet tisoč pevcev bo sodelovalo junija na letošnjem 20. taboru slovenskih pevskih zborov. Pripadajo 290. zborom, ki bodo za zaključek skupno zapeli petnajst pesmi. Letos bodo pristopili še mladinski zbori iz grosupeljske občine, tristo pevcev po številu.

MARIBOR — Sto trideset let poteka, odkar je škof Slomšek prenesel sedež lavantinske škofije iz Št. Andraža v Maribor. Proslav ob tej obletnici bo več, predvsem v verskem in cerkvenem pogledu, nekaj pa tudi v splošnem. Tako bo postavljen spomenik škofu Slomšku na trgu pred mariborsko stolnico. Posebej se bodo še spomnili začetka prve mariborske visoke šole, ki jo štejejo kot predhodnico mariborske univerze.

MARIBOR — Avtocesto Šentilj-Zagreb imajo predvsem Hrvati v mislih. Zato mislijo ustanoviti mešan podjetje, ki bi imelo sedež v Mariboru. Želja je, naj bi avtocesta bila zgrajena v petih letih, a realistični računi pravijo, da ne bo dokončana pred letom 2000. V Sloveniji bi avtocesta imela prednost na trasi Šentilj Maribor in urditev mejnega prehoda.

LJUBLJANA — Žogica Marogica je doživela že osemsto predstav. Lutkovno gledališče Ljubljana je posredovalo v Sloveniji in po svetu to igro, ki jo je spisal Jan Malik, za lutke pa priredil leta 1951 Jože Pengov.

CELJE — Žveplena kislina, ki se je razlila v Voglajno in po njej v Savinjo, je povzročila pogin rib na kakih treh kilometrih, skupaj približno dvesto kilogramov. Kislina je iztekla iz stare cisterne, ki so jo nerodno prestavljali v Jekloveku, o bratu štorske železarne.

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebne novice

Rojstvi: V družini Jurija Mustarja in ge. Lucije roj. Opeka se je 26. aprila rodil sinček.

V družini Marjana Pograjca in ge. Metke roj. Rajer pa so dobili 27. aprila hčerko.

Krst: Dne 22. aprila je bil krščen v cerkvi presv. Srca Jezusovega v Villa Ballester Aleksander Martia Golob, sin Janeza in Janike Pezdirc. Botrovala sta Kristina Pugelj roj. Golob in Pavel Rezelj.

Čestitamo!

Msgr. dr. Mirko Gogala je postal prelat

Papež Janez Pavel II. je mosenjorja dr. Mirka Gogala, dolgoletnega vojaškega kurata v San Miguelu in generalnega vikarja škofije v San Miguelu, imenoval za prelata, k čemer vsi Slovenci v Argentini iskreno čestitamo.

ZEDINJENA SLOVENIJA

SLOMSKOVA USTANOVA

Kot že vrsto preteklih let je tudi letos Slomškova ustanova na Dunaju podelila štipendijo za obisk Slo-

UMRLI SO OD 20. febr. do 3. mar. 89:

LJUBLJANA — Mici Anzelje; Jože Tomšič, 82; Stanko Schnabl, 88; Miha Čož; Marija Novak, 82; Danica Ciglič roj. Goljevšek, 66; Jože Verbič, 51; Stanko Markelj; Avgust Drobež; Irma Maver roj. Uhan, 85; Marija Kurent roj. Zeleznik; Marjan Robida, 52; Darinka Sivec roj. Hrovat; Silvo Mravljec; Marija Rojs; Angela Končan roj. Sievec; Marija Brenčič roj. Prosenec; Zoran Bassin; Frančišek Jemec, 91; dr. Ivo Obrez; Marija Šimenc; Anton Bergelez; Jakob Rozman; Peter Lebar; Jerne Kozarnernik; Antonija Celarc roj. Berčič; Emilija Janežič roj. Ogrinc, 84; Franc Videgar.

RAZNI KRAJI — Karel Mkar, 90, Rudnik; Anton Cimerman, Bizovik; Franc Vozel st., Sava pri Litiji; Jože Drev st., Šmartno ob Paki; Milka Isteič, Vrhnika; Konrad Vela, Ptuj; Marija Bizjak roj. Salamon, Koper; Rozi Sindič, 88, Kranj; p. Engelbert Bojnec, Celje; Ivo Zupanc, Predvrd; Zmago Majnik, Mekinje; Emilija Gunčar roj. Mohorič, Kranj; Hermina Perkan, Trzin; Slavko Belak, Celje; Danilo Pernek, Trebnje; Ivan Goršič, Maribor; Adolf Keršič, 83, Presejce; Antonija Skrjanc roj. Korošec, 77; Matja Mekina, 86, Rabeč; Tone Zupanič, Višnja Gora; Franc Jaklič, Vel. Lašče; Franci Golob, Škofja Loka; Milica Rebernek roj. Žagar, Kamnik; Leopold Gartner (Poldetov ata), Selca; Marija Tomelj, Hofmeč; Jože Šijanec, Medvode; Zofija Stražičar (Mihcova mama), Begunje pri Cerkljici; Maks Vodeb, 82, Krško; Ivan Zagode, Brežice.

venije mlademu članu naše skupnosti v Argentini. Društvo Zedinjena Slovenija je po nalogu ustanove razpisala natečaj, na katerega se je prijavilo šest mladih Slovencev.

Na seji širšega odbora Zedinjene Slovenije so prebrali poslano prošnje z opisom prošilčevega delovanja v skupnosti (kar je bil eden od pogojev razpisa), nato pa je po tajnem glasovanju izbrala enega dobitnika. Bil je soglasno določen Dominik Oblak iz Castelarja, bivši predsednik SFZ, zavzet igralec in aktivni član pristavske skupnosti. Podeljena štipendija — plačana povratna vožnja v Slovenijo — je gotovo veliko priznanje Oblaku za njegovo preteklo delo, pa obenem tudi vzpodbuda za naprej.

Škoda, da je ta pomoč le za enega, ko bi pa npr. letos zaslužili še drugi isto nagrado. Bi bil še kdo pripravljen prispevati v štipendijski fond?

Berazategui

V nedeljo, 16. aprila smo proslavili 70-letnico našega „župnika“ Jožeta Guština.

Zbrali smo se domala vsi iz tega okraja tako starejši, kot mladina. Imeli pa smo isto nedeljo žalostni primer izgube našega vrlega in delavnega ustanovnega člana in botra Doma Lojzeta Pozelnika. S sv. mašo smo ga vsi spremili na zadnji poti.

Opoldan je bila sv. maša zahvale v Domu za duhovnega vodja naše skupine.

Po maši je sledilo slavnostno kosilo, ob katerem je izrekel besedo pozdrava in zahvale predsednik Doma Janko Šterbenc ter napil zdravico našemu slavljenju:

„Še na mnoga leta, naš skrbni in dobri gospod Jože!“

Kržišnikova Nadja mu je voščila v imenu mladih ter izročila skromno darilo. Predsednik pa mu je izročil spominski pergament s podpismi vseh v znak hvaležnosti.

Vse popoldne smo ostali v Domu v prijetni družbi ob našem slavljenju, v družbi naše mladine in starejših ob obujanju spominov in ob načrtih za bodočnost.

K.

SLOVENSKI DOM SAN MARTIN

OGLED PODJETJA „LA SERENISIMA“

S skromnim lističem na oglasni de-

Darovali so v tiskovni sklad Svobodne Slovenije

V tiskovni sklad Svobodne Slovenije je darovalo Društvo Slovencev v Mendozii A.1.000.- namesto cvetja na grob pok. dr. Tinetu Debeljaku. Iskrena hvala!

Uprava Svobodne Slovenije

ski je neutrudljiva predsednica sanmartinskega Doma ga. Keržičeva presenetila obiskovalce. Vabila je na ogled industrijskega kompleksa „La Serenisima“ v Rodríguezu. Posrečena zamisel, vzorna organizacija in lep sončen dan so prijetno vplivali na razpoloženje udeležencev, ki so v San Martinu vstopili v enonadstropni avtobus. Ob napovedani uri je ta odpeljal še proti Churruci in tam pobral skupino čakajočih, tako da nas je bilo zbranih 65 oseb, vključno z dvema rojakoma iz Slovenije in zakonskega para iz Avstralije.

Po enurni vožnji je avtobus zavil z glavne ceste proti podjetju. Na levi strani smo zagledali ogromne zgradbe podjetja, na desni pa lične hišice z negovanimi vrtovi. Bili smo na cilju.

Pričakal nas je uradnik iz propagandnega oddelka, ki nam je bil tudi vodič. Odvedel nas je v lepo projekcijsko dvorano, kjer nam je zaželel dobrodoščilo v imenu podjetja. Zanimal se je, kdo smo Slovenci, kje je naša domovina in koliko nas je. Pojasnjevala mu je naša predsednica. Še pred samim predavanjem zvočnega filma je vodič orisal zgodovino in rast podjetja. To kljub popolni avtomatizaciji zaposluje 2500 uslužbencev, da ima 250 kamionov in cistern ter 13 zbiralnih centrov, kjer zbirajo in analizirajo mleko. Skupna uporaba mleka so 3 milijoni litrov dnevno. Po predavanju filma je odgovarjal na številna vprašanja navzočih.

Nato smo si ogledali še naprave. Povsod ogromni cilindri, nekateri do 20 m visoki, in cevi vseh mogočih velikosti iz nerjavečega jekla. Občudovali smo te ogromne naprave, ki jim ni bilo kraja, pa tudi čistočo, ki preseneča. Vse je avtomatizirano in produkt vidiš šele pri polnjenju.

Ob koncu obiska nas je povabil še v jedilnico, kjer so nam postregli z zakusko, vsem pa so še poklonili vrečico njihovih izdelkov.

Predsednica Doma se je topla zahvalila za prijeten sprejem in vodstvo, nakar smo se odpravili domov. Pristrčno smo se zahvalili naši predsednici s tiho željo, da nas kmalu spet preseneči s kakim skromnim lističem na oglasni deski.

Udeležence

JANEZ VASLE

Avstralija, objubljena dežela

POLET ČEZ JUŽNI TEČAJ

Auckland, Nova Zelandija, december 1988

Ko je pred osmimi leti Aerolíneas Argentinas prvič letela čez južni tečaj v Novo Zelandijo, se je odprla nova pot, ki je za več ur zblížala oba kontinenta. Ko še ni bilo te proge, je moral potnik najprej v Los Angeles in potem čez Pacifik na Honolulu, na otok Fidži, v Auckland in končno v Avstralijo. Druga možna pot je bila z Lan Chile iz Santiaga na Velikonočne otoke, v Novo Zelandijo in v Avstralijo. Vsekakor je zračna pot trajala skoraj trideset ur.

Decembra lanskega leta se je pogostnost poleta argentinske družbe zvišala na dva tedenska poleta in to do Sydneya. Kronist je odletel v četrtek, 17. decembra ob pol štirih zjutraj. Tri ure kasneje je jumbo pristal v Río Gallegos, kjer so tanke napolnili z več kot dvesto tisoč litri bencina. Tja grede mora letalo obvezno pristati, ker v poletu čez tečaj zaradi neugodnih vetrov porabi več goriva. Med poletom dobiva potnik zanimive podatke na filmskem platnu. Že od vzleta je točna informacija glede hitrosti, višine, zunanje temperature, časa poleta in prevožene proge. Puščice na zemlje-

(1)

vidu označuje točno pozicijo letala. Čez tri ure je bilo letalo oddaljeno 1942 milij od južnega tečaja. Po osmih urah in štirih minutah je križalo črto, kjer se menja dan. Po skoraj desetih urah je mirno pristalo v Aucklandu. To se je zgodilo naslednji dan, 18. decembra ob sedmih zjutraj. Potniki so prešli s četrtna na petek brez vmesne noči. Končni podatki so kazali, da je razdaljo 8381 kilometrov med Río Gallegos in Aucklandom letalo preletelo v skoraj desetih urah. Nazaj grede pa je zaradi izredno ugodnih vetrov polet med Aucklandom in Buenos Airesom direktno. Kronist je tokrat odletel iz Sydneya v petek, 26. januarja ob dveh popoldne. Po štirinajstih urah je pristal v Buenos Airesu isti dan ob šestih popoldne. Časovna razlika je omogočila, da je preživel popoldne januarskega petka na dveh kontinentih.

Auckland, mesto jader

Na splošno je Nova Zelandija malo znana v Argentini. Tisti, ki se zanimajo za šport, vedo, da so Novozelandci svetovni prvaki v rugbyju. Kdor se zanima za opero, pozna sopranistko Kiri Te Kanawa, rojeno v Aucklandu. Nekateri tudi nekaj vedo o maorih, tukajšnjem rodu z bogato kulturo, ki jo domačini zelo cenijo.

Kronist se je en dan zadržal v Aucklandu. Začetek ni bil zelo uspešen. Na letališču so mu pregledali do zadnje nogavice. Vse ljudi, ki prihajajo iz Južne Amerike, čaka podobno ravnanje. Na karti, ki jo potnik izpolni pred pristankom, je vprašanje: Ali ste bili zadnji teden v Afriki ali Južni Ameriki? Ko se letalo ustavi, vstopi uradnik in ga razkuži. V teh deželah se zelo bojijo bolezni, kug in mamil. Zato strogo postopajo. Ko je po enournem pregledu kronist prestopil letališka vrata, se je znašel s prijetno sliko. Zelenje, red in čistočo je opazil, kamor je obrnil oči. Voznik kombija je pripovedoval na poti v mesto, da je Anglež in da že trideset let stanuje v Novi Zelandiji. „Tu ni take gneče kot v Angliji, veliko prostora imamo in tudi boljše podnebje,“ je pripovedoval. Prijazen je bil in je spraševal po Argentini. Pa človek ni mogel kaj preveč hvaliti, ne da bi se zlagal.

Auckland je največje novozelandsko mesto; ima čez osemsto tisoč prebivalcev in stoji na vrhu severnega otoka. Na spodnji špiči je glavno mesto Wellington. Pravijo, da je južni otok še lepši. Takoj po kosilu se je kronist vsedel v moderni avtobus. Vodič je bil mladi maorec v kratkih hlačah in dokolenkah. To oblačilo je zelo popularno v Novi Zelandiji. Tudi nekateri policaji in ljudje na cesti so bili tako oblečeni. Moda je, predvsem za mlade, da hodijo bosji po cesti.

Obisk se je začel na Queens Avenue, glavni aveniiji, okrašeni za-

radi bližine božiča. Veliko ljudi se je sprehajalo in še več jih je bilo v trgovskih kompleksih (shopping center), kjer so kupovali darila za praznike. Poznal se je, da je življenjski standard visok, prav tako kot novozelandski dolar, čeprav je ta dežava manj vredna kot avstralska ali ameriška.

Človek mora paziti, kadar prečka cesto, ker avtomobili vozijo po levi. Zadnji del Queen's Avenue je izključno za pešce. Na nekem vozu kronist opazi reklamo za Aerolíneas Argentinas. Avtobus je zavil na levo in potem na desno, da je prišel do majhnega pristanišča, od koder vozijo ladje in katamarani do sosednjega otoka Ringitoto. Prva točka zatem je znani most Harbour, ki nudi obiskovalcu krasen pogled na mesto. Blizu obale počiva veliko jadrnic in športnih ladij. Ni bil zaman napis na letališču: „Auckland, city of sails“ (Auckland, mesto jader).

Sedemdeset odstotkov hiš je lesenih v tem mestu, kjer prevladuje angleški gradbeni stil. V nekaterih predelih so hiše zaradi okolice ali pa zgodovinskega pomena zelo drage. Vodič je opisoval nekaj teh dragocenosti in našteval velikanske vsote. Vreme je bilo precej vroče, ko je avtobus dospel do panoramične točke. Dve Američanki iz Ohia sta se začudili, ko sta tam srečali nekaj krav, ki so se mirno sprehajale med ljudmi. Kronist si je mislil, da bi krava z mestnim ozadjem povzročila zanimiv posnetek. Ko je razvil film, je opazil, da mu je še z repom

pomahala. Nazaj grede se je avtobus za nekaj trenutkov ustavil na trgovskem predelu z lesenimi trgovinami, med katerimi izstopa Parnell, kjer je nastalo mesto. Zanimiv je tudi del, kjer se nahajajo ambasade in nekaj zelo pomembnih državnih šol.

Posebnege opisa je vreden muzej (Auckland Museum). Človek skoraj ne more verjeti temu, kar vidi: najprej razstavo maorskih del, ki vključujejo originalne natančno obdelane hiše, dolge čolne na vesla, orožje in obleke. Maorski vojščaki so uživali veliko čast zaradi svojega poguma. Kamen je pomenil osnovo njihovega skupnega dela. Posvečali so se tudi ribolovu, ptičjelovu in so izdelovali čolne. Prvo nadstropje muzeja je posvečeno balzamiranim živalim. Tam so razstavljeni, med drugimi, indijski slon, velikanska želva in ptič moa, velik in neprijeten, ki pa je že izumrl. Izstopajo tudi oddelki, posvečeni ljudem in glasbenim instrumentom.

V živalskem vrtu sta bila na obisku dva medvedka Panda iz Kitajske. Fei Fei in Xiao Xiao sta pritegnila v nekaj tednih dvesto petdeset tisoč gledalcev. Ta kitajska žival je postala zelo popularna po celem svetu zaradi prijaznosti in lepote. Znano je tudi, da počasi izumira, ker ji primanjkuje edine hrane — bambusovih brstičev, čeprav se na vse načine trudijo za njegovo razmnožitev. Kronist je bil malo razočaran nad črnobelima medvedkoma, ker sta ves čas spala.

(Se nadaljuje)

MALI OGLASI

Prodajamo psičke pasme „Airedale Terrier“ — čistokrvne s pedigree —. Klicati od 16.—21. ure. T. E. 623-8138.

ARHITEKTI

Andrej Duh — načrti, gradnje in vodstvo del v Bariločah in okolici; nepremičninski posli. — P. Moreno 991, 5. nadstr. C. — 8400 Bariloche.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekscurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk. T. E. 762-2840.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sredo, petek od 17 do 19, Don Bosco 168 - San Isidro; T. E. 743-5985.

dr. Franc Knavs — vsakovrstne civilne, delavske in trgovske zadeve v Capitalu in Pcia. Bs. As. — Tucumán 1455, 9. nadstr. E - T. E. 45-0320 - poned., torek, četrtek od 16 do 20.

ZA DOM

POHISTVO: za jedilnice, spalnice, dnevne sobe, moderno in angleški stil. Tine Kovacik. — T. E. 765-1682.

REDECORA — celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge — Bolívar 224, Ramos Mejía, T. E. 654-0352.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje — Andrej Marolt, Martínez de Hoz 211, San Miguel, T. E. 664-4374.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — Andrej Marolt, Avellaneda 216, San Miguel, T. E. 694-1656.

TRGOVINA

Delikatosa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadra severno od postaje Liniers).

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385, 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 812-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bmė. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmė. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129 Tel. 756-1266 - Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

SLOGA — PODRUŽNICA RAMOS MEJIA. V pritličju poslopa Sloge, Moreno 129. Od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure. T. E. 658-6574 — 654-6438.

MIRKO VASLE

Slovenci in šport

HOKEJ NA LEDU

Za velike finale letošnjega prvenstva sta se uvrstila zagrebški Medveščak Gortan (ki je pripeljal najboljše igralce, med njimi tudi nekaj Slovencev) ter Jesenice, 23 krat jugoslovanski prvak.

Za tretje mesto se bosta pomerila ljubljanski Kompas Olimpija ter beograjski Partizan.

KOSARKA

Letos ljubljanska Smelt ni v formi, čeprav je med prvimi 9 moštvi samo 4 točke razlike. To kaže, da je letošnja moška sezona v 1. A Zvezni košarkarski ligi zelo izenačena. Turnir vodijo beograjski Partizan, Bosna in Jugoplastika iz Splita. Imajo vsak po 24 točk. Smelt Olimpija je na 6. mestu in ima 22 točk.

V 1. B ZKL moški sta slovenska reprezentanta Maribor 87 in Merx iz Celja na sredini lestvice. Igrala sta vsak po 19 iger, od katerih sta dobila 8, ostale pa izgubila.

V 1. A Zvezni ženski košarkarski ligi pa se zgodovina ponavlja že več let. Ljubljanska Iskra Delta Ježica je do konca turnirja na prvem ali drugem mestu, v finalu pa popusti. Igrale so Ljubljankanke do sedaj 16 tekem, od katerih so dobile 14, osta-

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS — Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandezarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Urađuje ob četrkih od 20. do 22. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756 T. E. 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gdč. Julka Moder).

Cena največ štirih vrstic * 12.- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — * 40.-.

li dve pa izgubile. So trenutno na drugem mestu.

V 1. B ZKL ženske je moštvo Kors Rogaske na sredini lestvice, Kranj pa na zadnjih mestih, tako da bodo Kranjčanke težko obdržale kategorijo.

ROKOMET

V 1. Zvezni rokometni moški ligi je slovenski reprezentant Kolinska Slovan (preje Dinos Slovan) letos v slabi formi. Leži na zadnjih mestih lestvice, a vse kaže, da se bodo rešili izpada.

V 2. ZKL moški sta slovenska reprezentanta na obeh koncih lestvice. Aero Celje prepričljivo igra in je na drugem mestu; Slovenj Gradec pa je na zadnjem mestu in bo skoraj sigurno izgubil kategorijo.

V prvi ZKL ženske je ljubljanska Belinka na tretjem mestu lestvice.

V 2. ZKL ženske je Kranj na tretjem mestu, Velenje pa je na sredini lestvice.

SAH

Za 4. mednarodni šahovski turnir v spomin na Vasjo Pirca se lahko reče, da je bil ena izmed uspešnejših prireditev. Ljubitelji šaha iz Maribora in iz drugih krajev Slovenije so enajst dni spremljali zanimive boje. Dvorana, v kateri so se odigravale igre, se je spremenila v pravo zbirališče šahistov.

Izkazalo se je še enkrat, da so velike šahovske prireditve postala tradicija v mestu ob Dravi in da jih občani in šahisti radi obiskujejo.

Bežen pogled skozi zgodovino mariborskih turnirjev, osem jih je bilo doslej, pove, da je bil zadnji tudi rezultatsko med uspešnejšimi za slovenske šahiste. 22-letni Štefan Cigan (o katerem smo že pisali) in 24-letni Georg Mohr sta osvojila bal („norma“) za naslov mednarodnega mojstra. S tem uspehom se lahko enači morda le prvi mednarodni turnir leta 1967, ko je Mariborčan

Slovenska kulturna akcija

3. kulturni večer

MLADA BREDA

Postična drama — video film

Tekst: Dane Zajc — režija: Helena Zajc

Uvodne besede Tine Debeljak ml.

V soboto, 20. maja ob 20 v Slovenski hiši.

OBVESTILA ESLOVENIA LIBRE

SOBOTA, 6. maja:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

Začetek tečaja za odrasle v Slovenski hiši ob 17.40.

Začetek visokošolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15.30.

NEDELJA, 7. maja:

29. obletnica Slovenskega doma v Carapachayu s celodnevno prireditvijo. Uprizoritev komedije „Županova Micka“.

SOBOTA, 20. maja:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

Začetek šahovskega turnirja v Slomskovem domu ob 20. uri.

Kulturni večer SKA: Video film „Mlada Breda“. Ob 20 v Slovenski hiši.

NEDELJA, 28. maja:

Žegnanje pri Mariji Pomagaj v Slovenski hiši ob 11.30.

Vojko Musil v konkurenci elitnih velemejstrov osvojil naslov mednarodnega mojstra.

Četrtri Pirčev turnir je bil izredno borben. Kar 31 partij od skupno 66 se je končalo z zmago. Splošna ugotovitev ob zaključku Pirčevega memoriala je bila, da so turnirji sedme kategorije ta čas ravno pravnjki za kakovost slovenskega šaha.

Zmagal je bolgarski olimpijski reprezentant Lukov. Za njim sta se uvrstila Cigan in Mohr.

Slovenski dom Carapachay

V NEDELJO, 7. MAJA PROSLAVA

29. OBLETNICA DOMA

Ob 10.45 pozdrav zastavam in nato sv. maša, katero bo daroval prelat dr. Alojzij Starc za vse žive in mrtve člane doma.

Ob 13.00 skupno kosilo.

Ob 15.30 kulturni program z govorom dr. Katice Cukjati in uprizoritev komedije „ŽUPANOVA MICKA“ ob 200-letnici, odkar je bila napisana.

Po igri družabni del, pri katerem sodeluje SLOVENSKI INSTRUMENTALNI ANSAMBEL Rojaki prisrčno vabljeni!

ŠAHOVSKI TURNIR

ZA VSE SLOVENSKE ŠAHISTE

po švicarskem sistemu v 7. kolih
bo v prostorih SLOMSKOVEGA DOMA V RAMOS MEJJI

Začetek v soboto, 20. maja ob 20. uri.

Vpis na telefon 657-3288 ali pol ure pred pričetkom.

Vpisnina: 100 avstralov

Vodi: Tine Debeljak ml.

Organizira SLOVENSKA ŠAHOVSKA ZVEZA in športni odsek SLOMSKOVEGA DOMA.

Turnir podpira zadruga SLOGA.

MLADINA, št. 6 (Ivo Zajdela)

Slovenska politična emigracija

Danes objavljamo prispevke, ki govorijo negativno o naši politični emigraciji. Meramo vedeti, da so pisci vsi partiji pa še na visokih položajih. Ciril Zlobec je bil član Centralnega komiteja ZKJ, Matjaž Kmecl je bil slovenski minister za kulturo, Boštjan Zupančič, najkvalitetnejša pojava, skrajno neinformiran, nelogičen, zagrenjen in nedemokrat, pa je profesor prava ter, na žalost, podpredsednik Odbora za človekove pravice. Vsi članki so v nebestvenih odstavkih okrajšani.

Uredništvo Svobodne Slovenije

CIRIL ZLOBEC:

IZZIVE MORAMO SPREJETI

Sprašujete, kakšen bavljav je slovenska politična emigracija. Do nje ima najbrž vsak med nami svoj intimni odnos, za nekatera je politična emigracija deklariran sovražnik družbe, za druge žrtev maščevalne domače politike. Neglede na eno in drugo mnenje ostaja dejstvo, da politična emigracija obstaja in da ima svojo politično fiziognomijo. Nikakor ni enoten politični pojem, čeprav jo najpogosteje skušamo zajeti pod istim naslovom in z enako politično (dis)kvalifikacijo. Vsekakor je težko priznati kot pozitivni del prizadevanj matičnega naroda tisti del politične emigracije, ki zanika legitimnost sedanje povojne družbene ureditve, ki še ni in tudi ne namerava kakorkoli priznati vendarle politično nesporen spopad med zadnjo vojno, ko je bil ves svet razdeljen na sile fašistične osi in na zavezniško koalicijo, ki se je proti fa-

šizmu borila. Nobena skrivnost ni, na kateri strani so se bojevali partizani in na kateri bela garda, ki je, kolikor je ostala pri življenju, vendarle ustvarila v raznih delih zahodne sveta oporišča, ki so vse prej kot prijazna do matične domovine in v nobenem smislu jih ni mogoče tudi pri najboljši volji zajeti v pojem „skupni slovenski kulturni prostor“. Težko je pričakovati, da bi zmagovalci iz leta 1945 ponudili roko sprave tistim, ki tudi danes ne priznajo svojega fizičnega in zgodovinskega poraza prav tako daljnega leta 1945. Logično bi bilo, da bi ta del politične emigracije, ki se še zmerom regenerira na najbolj klasičnem antikomunizmu in antisocializmu, poskušal vzpostaviti svoje stike z matičnim delom naroda na takšni osnovi, kot danes delujejo v svetu države, ki so bile med vojno fašistične, a so danes nosilke mednarodnega demokratičnega sodelovanja in jim še na misel ne pride, da bi vztrajala pri ideoloških konstrukcijah, ki so tako tragično delili svet med drugo svetovno vojno.

Kar zadeva „uvoz“ emigrantske literature in tiska je moje mnenje popolnoma nedvoumno: sem proti kakršnekoli omejevanju kroženja publikacij, tudi tiskanih, ki niso v čast tistim, ki jih izdajajo.

BOŠTJAN M. ZUPANČIČ:

TUDI ONI SO LJUDJE

Prvič, čeprav sem v ZDA živel 15

(9) let, sem imel le sporadične stike s SPE, in to prek katoliške cerkve v NYC. Tam je bilo nekaj precej starih in zagrenjenih ljudi, ki se v ZDA niso nikoli prilagodili in ki so, tak je bil moj vtis, ravno iz tega razloga viseli na svoji etnični identiteti. Scena je scela klavrna. Imel sem neprijetno izkušnjo z nekim g. Remcem (mislim, da s tako piše), ki me je kot prorektor Fordham University verjetno blokiral pri nastavitvi do katere mi je bilo tedaj veliko, ker sem zaradi žene moral nazaj v New York. Skratka, zelo negativni vtisi.

Drugič, že moja generacija je zvečine neobremenjena s tistimi problemi, ki menda tarejo generacijo, ki ji pravimo SPE. Po bežnih vtisih sodeč, je ta generacija tako drugačna od nas, ki smo rojeni po vojni in je zaradi svoje izdvojenosti izgubila vsak stik z domovino in socializmom kot mentaliteto, da je „hopelessly out of sink“. Njihovi sinovi in hčere pa so tudi rojeni in vzgojeni v sistemu, ki zaradi svoje lastniške koncepcije povsem onemogoča razumevanje tega, kar se dogaja doma. Lanški nastop nekega mladega Slovenca — Argentinca (Fink) v Dragi je bil za ta del menda zelo značilen.

Tretjič, mislim, da je navjno in celo neumno govoriti o nekakšni spravi s temi ljudmi. Ne zato, ker bi bilo to moralno tako ali drugače sprejemljivo ali nesprijemljivo itd. — ampak enostavno zato, ker je minilo preveč let, da bi se ti ljudje lahko vključili v karkoli.

Večina teh ljudi je izkoreninjena in ne pripadajo ne svojim matičnim deželam ne nam. Večina teh ljudi bi verjetno prodala kakršenkoli nazor,

da bi lahko spet videla svojo domovino. Sem sicer za to, da se jim to brez pridržka dovoli — toda ne niti zato ker so, niti kljub temu, da so SPE, marveč enostavno kot ljudem, predvsem starim ljudem.

MATJAŽ KMECL:

TRUDIL SEM SE ZA TAKŠNO REŠITEV

V pokavčičevem času je bila s tem v zvezi izdelana — za področje politične publicistike — nekakšna „prohibicijska lista“ avtorjev, ki niso sprejemljivi. Če se tak pisec pojavi v publikacijah, ki ne izhajajo v SFRJ (v jugoslovanski se tako in tako ne more), je takšna publikacija v Jugoslaviji nezazelenjena (=pre-povedana).

Slovenska politična emigracija je po skoraj pol stoletja in po začetnih, pa naglo sahnatih in nekaterih redkih kasnejših poskusih sovražnega političnega delovanja postala bolj ali manj akademsko delujoč poli-krožek, ki ob vseh velikih besedah ne bi smel skrbeti prav nobene kolikortoliko samozavestne politike. V bistvu je močno zaprta sama vase (še posebej argentinska), brez realnomaterialnih političnih ambicij, nekakšen nostalgičen „trs v vetru“, ki sem in tja pokaže iluzijo ostrih zob, drugače pa predvsem intelektualizira. S tem jih ne mislim ne podcenjevati ne prezirati — enostavno tako se kaže po tolikih letih. Večkrat se nam poskušajo celo približevati, pa jih iz strahu pred „spravo“ zavrnemo, potem se sentimentalno hudojejo, bolj ali manj (upravičeno) — in stvar gre v značilnih slovenskih (majhnih, kulturnih,

nevojaških) dimenzijah naprej. — Povsem normalno se zaveda potem sprašujemo, ko nas svari pred „spravo“: S kom? Z drugo, tretjo, morda že četrto generacijo — ki nima nobenega življenjskega pojma o stvarih več? V imenu česa? V čigavo dobro? V imenu permanentne revolucije? Kaj je to? Zborovanj te in one vrste? Ali je res treba tepsti sina in vnuka, če sta bila oče ali ded (morda) slaba? — Ali ne kaže za začetek vsaj odpreti pogovora na daljavo, pismeno, da se pove, kaj kdo kako vidi in hoče? Ali ne bi bilo to normalno? Zato me „sprava“ osebno sploh ne zanima, ne v dobrem ne v slabem: mislim, da je tudi kot poimenovanje slaba in obenem že preobremenjena z novimi sovraštvenimi konotacijami, zvečine fikcijami. Prej gre preprosto za normalizacijo nekih odnosov, za normalno ločevanje dobrega in slabega. Družba, kakršno gradimo, tehta ideje in zamisli po njihovi realni relevanci in utemeljenosti, ne po pol stoletja starih relacijah in kasnejših apriorističnih fikcijah.

PS: Morda mi bo kdo ob tem očital, da sem pri koritu (POK ZKS) in lahko reč pouredim. Z mirno vestjo lahko zatrdim, da sem se za takšno rešitev po svojih resda nevelikih močeh nenehno trudil — tudi že v manj udobnih sedemdesetih letih (če kdo ne verjame, naj si ogleda npr. polemiko v Komunistu na začetku 1974. leta), toda vprašanje je zaradi dotikanja z najbolj krvavim in sovraštvenim delom naše novejšje zgodovine medgeneracijsko, politično in celo kulturno mnogo bolj delikatno, kot se morda zdi na prvi pogled in z očmi četrte povojne generacije.

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual No. 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije za 1989: Za Argentino \$ 460; pri pošiljanju po pošti \$ 550; Združ. države in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 45 USA dol.

V Evropi lahko kupite Svob. Slovenijo: v Trstu: knjigarna Fortunato, Via Paganini 2; v Celovcu: knjigarna Mohorjeve družbe, Viktringer 26.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES T. E. 362-7215